

Baggrund for Skole og Forældres forslag til vision og strategi

Godkendt af hovedbestyrelsen den 5. oktober 2019 som bilag til hovedbestyrelsens forslag til vision og strategi til landsmødet 2019

Opgaven - Hvad skal vision og strategi svare på?

Strategiprocesen blev igangsat fordi der efter flere år med vækst og fremgang på mange måder er brug for, at Skole og Forældre:

- bliver mere fokuseret, så man ikke forsøger at være tilstede på alle dagsordener på en gang – ofte reaktivt - men prioriterer at være proaktiv og skabe resultater på de vigtigste dagsordener
- målretter den organisatoriske indsats, så Skole og Forældres muligheder kan indfries, for eksempel i forhold til den brede forældregruppe. Endeligt er det gennem dialogerne blevet tydeligere, at der er et behov for...
- at skabe en klarere fortælling om hvem Skole og Forældre er, og hvorfor Skole og Forældre er her, som fundament for strategien.

Formatet skal være konkret og kort, ikke et langt strategi-dokument, som ingen læser eller kan huske.

Helt konkret lød forslaget og motivationen for udarbejdelse af en vision og strategi således på landsmødet november 2018:

Forslaget: Styrke den langsigtede udvikling af Skole og Forældre gennem udarbejdelse og vedtagelse af flerårig vision og strategi.

Motivation: Skole og Forældres indsatser styres i dag primært gennem vedtægternes formålsparagraf, de etårige arbejdsprogrammer og de aktuelle dagsordener på skoleområdet. Der er både risiko og erfaring for, at etårige arbejdsprogrammer ikke levner tilstrækkeligt tid til at gøre arbejdsprogrammets punkter færdige, inden næste arbejdsprogram kræver et nyt fokus fra foreningens side. Skole og Forældre kan styrke sine aktiviteter og proaktive indsatser og få mere ambitiøse mål ved at fastlægge en langsigtet strategi, der kan arbejdes med over en længere periode. Vision og strategi tænkes udviklet gennem en bred inddragelse af medlemmer, den politiske ledelse, sekretariatet og øvrige interessenter, inden den tænkes vedtaget på landsmødet i 2019.

Forslaget blev vedtaget med stor majoritet.

Dataindsamling oversigt

Oversigt over den indsamlede data i visions- og strategiprocesen, som ligger til grund for hovedbestyrelsens forslag til vision og strategi og som der refereres til nedenfor:

- Skolebestyrelsesundersøgelse: En spørgeskemaundersøgelse udsendt til alle skolebestyrelsesmedlemmer (forældrerepræsentanter) på medlemsskoler (ca. 6.500). Besvarelsesprocent på 5,5% (maj 2019).
- SWOT-analyse udarbejdet af sekretariatet, forretningsudvalget, yderligere bidrag fra instruktører og rådgivere og kvalificeret af hovedbestyrelsen (april til maj 2019).
- Fremtidsværksted i sekretariatet (april 2019).
- Brainstorm på samfundsmæssige og organisatoriske mål i hovedbestyrelsen (maj 2019).
- Lyttegrupper med forældre. Der blev gennemført fokusgruppeinterviews i København, Esbjerg og Tønder Kommune. Der deltog 5-7 forældre i hver gruppe (maj 2019).
- Omverdensanalyse med interview af fire formænd o.l. fra vores nærmeste samarbejdspartnere på skoleområdet. Gennemført af ekstern konsulent (maj 2019).
- Lyttegruppeinterview med SOF's frivillige rådgivere og et udvalg af instruktører (maj 2019).
- Feedback på udkast fra hovedbestyrelsen og sekretariatet forud for hovedbestyrelsens indstilling til landsmødet.

Gennemgående for SWOT's og omverdensanalyse

STYRKER

Skole og Forældre er en anerkendt og legitim partner på baggrund af sin viden, dygtighed og større og større professionalisme blandt frivillige (valgte, rådgivere, instruktører) og medarbejdere - og den *mulige* styrke, der ligger i at repræsentere alle forældre. Det fremgår tydeligt på tværs af organisationen, at der er en grundlæggende oplevelse af, at alle er både kompetente og dygtige, og denne analyse deles af de centrale aktører i omverdenen. Skole og Forældres høje organiseringsprocent, at Skole og Forældre er landsdækkende og skolebestyrelsens forankring i Folkeskoleloven og som anerkendt høringspart er ligeledes en styrke.

I et landskab med meget store og stærke aktører evner Skole og Forældre trods sin nuværende økonomi at spille kvalificeret med. I en vis forstand kan Skole og Forældre siges at *punche above its weight* - det er imponerende.

SVAGHEDER

Skole og Forældre siger, at de repræsenterer 500.000 forældre og de bliver også set sådan af skolens parter. Men SOF ser ikke tydeligt sig selv med dette mandat. Kendskabet til Skole og Forældre blandt de almindelige forældre må ligeledes formodes at være meget lavt.

Det fører til en anden grundlæggende svaghed/udfordring: Skole og Forældres identitet er grundlæggende uklar - er vi skolebestyrelsernes eller forældrenes talerør eller begge dele? Og hvordan hænger det sammen. Før Skole og Forældre kan få en klar strategi, er Skole og Forældre nødt til at have en klar *fælles* identitet (vision, mission, grundlag).

Derudover er det en svaghed, at Skole og Forældres mandat blandt / relation til skolebestyrelserne ikke er stærkt, dels fordi mange af medlemmerne i skolebestyrelsen ikke kender særligt meget til hvad Skole og Forældre laver og tilbyder (mange udskiftes ofte og der er tale om et kollektivt medlemsskab der går i arv fra skolebestyrelse til skolebestyrelse), dels fordi mange ikke er aktive i foreningen (medlemmerne er travle mennesker med både arbejde, børn og frivilligt arbejde i skolebestyrelsen). På trods af vækst de senere år i både antal delegerede til landsmøde, kurser og seminarer så er det stadig svært at få aktiveret medlemmerne, hvilket fx ses i at kun 5-7% besvarer medlemsundersøgelser og kun få motiveres af opfordringer til at danne lokalafdelinger af Skole og Forældre på trods af at dette er en mulighed for indflydelse på skolepolitikken.

Endelig er det en svaghed/udfordring at skolebestyrelsen og dens rolle er relativt lidt kendt og anerkendt i den brede forældrekræds og at der er meget lidt konkurrence om at komme i skolebestyrelsen når der er valg. Dette svækker skolebestyrelsens demokratiske legitimitet over for forældrene, hvilket forplanter sig op i Skole og Forældres legitimitet.

En sidste svaghed er Skole og Forældres begrænsede økonomi, der ikke står mål med ambitionerne.

MULIGHEDER og FORSLAG

De centrale muligheder, som er identificeret, er følgende:

- Skole-hjem-samarbejdet er en kerneopgave. Forældrene i lyttegrupperne havde store frustrationer forbundet med dette samarbejde og de efterlyste dygtigere personale og en mere positiv indstilling. Hele 78% af vores skolebestyrelsesmedlemmer synes det er vigtigt eller meget vigtigt at styrke personalets viden om skole-hjem-samarbejdet. Det vurderes endeligt at der er stor interesse for skole-hjem-samarbejdet hos fonde og andre aktører.
- Der er 98 kommuner at opnå indflydelse i og det er i dag stort set uopdyrket areal for Skole og Forældre. Det skal dog med, at det kun er 1/3 af vores skolebestyrelsesmedlemmer, der synes at etablering af lokalafdelinger er vigtigt eller meget vigtigt (jf. skolebestyrelsesundersøgelsen). Det er samtidig Skole og Forældres generelle erfaring at løsere netværk af forældre i skolebestyrelsen kan være en bedre løsning i de fleste kommuner.
- Vi kan styrke forældrenes viden om hvordan de støtter deres børns læring og trivsel. Skolebestyrelsesundersøgelsen viser at hele 85% synes dette er en vigtig eller meget vigtig opgave for Skole og Forældre. Også vores forælderådgivere og instruktører er inde på at Skole og Forældre skal guide forældre. Forælderådgivningen (støttet via finansloven) og Magasinet Skolebørn er en af vores leverancer på dette område og det er en mulighed at komme længere ud med disse tilbud.
- Inklusion var den dagsorden der fyldt absolut mest for forældrene i lyttegrupperne. Der blev peget på både udfordringer for børn med særlige behov men også udfordringer med hvor meget disse børn (ikke nødvendigvis med diagnoser) "fylder" i klassen, fx ift. uro. Skolebestyrelsesundersøgelsen viser også en ret stor optagethed af inklusion.
- Der er 500-700.000 forældre, som er optagede af deres børns skolegang. Lyttegrupperne med forældrene *indikerer*, at de i høj grad forbinder omsorgen for eget barn med skolen og med samfundsudviklingen som sådan, og der er således tegn på et potentiale for en langt tættere kobling til forældrene.

- Skole og Forældre kan opnå mere i stærke alliancer med andre partnere
- Det ser ud til, at Skole og Forældre i store træk indfrier skolebestyrelsesmedlemmernes behov ift. de ydelser foreningen leverer ud ad og ind ad til medlemmerne, hvilket også skal medtænkes når strategien skal formuleres. Således viser skolebestyrelsesundersøgelsen, at hele 80-90% synes at interessevaretagelse (høringssvar, råd og udvalg, lobby) og presseindsats er vigtige eller meget vigtige for Skole og Forældre at bruge ressourcer på. Øvrige eksisterende indsatsområder i Skole og Forældre, med direkte leverance til skolebestyrelsen og med mål om kompetenceudvikling, vurderes også som vigtige. Fx synes 83% at det er vigtigt eller meget vigtigt at bruge ressourcer på hjemmesiden med værktøjer, 74% på rådgivning til skolebestyrelsen, 69% på at udbyde kurser og ca. 65% på Magasinet Skolebørn (enten trykt eller online). Det er en mulighed for Skole og Forældre at levere endnu mere og evt. i bedre kvalitet ift. disse eksisterende leverancer.
- Der blev ikke direkte spurgt til skolebestyrelsesmedlemmernes syn på vigtigheden af Skole og Forældres rådgivningstjeneste "Forældrerådgivningen". Grunden til dette fravalg er at denne aktivitet er finansieret via finansloven og ikke via medlemskontingentet. Men et andet tal indikerer stærkt, at Forældrerådgivningens mission ligger vores medlemmer stærkt på sinde. Som skrevet tidligere, så siger hele 85% at styrkelse af forældrenes viden om hvordan de støtter deres børns læring og trivsel er en vigtig eller meget vigtig opgave for Skole og Forældre.

En forældrebevægelse med større fokus på alle forældre - fordele og ulemper

FORDELE OG MULIGHEDER	ULEMPER OG RISICI
• Gør forældrene stærkere • Gør skolebestyrelserne stærkere • Øger Skole og Forældres legitimitet, magt og indflydelse • Øger Skole og Forældres indtægter: via medlemsskab og/eller øgede annonceindtægter og/eller øgede fondsindtægter Jvf. fondsindtægter: Der er ingen tvivl om, at Skole og Forældre vil være mere relevant for fondene med et endnu større reach og bagland.	• Fjerner tid og kræfter for skolebestyrelserne, som er medlemmer • Vil en mere aktivistisk tilgang sætte Skole og Forældres ry som professionel samarbejdspartner over styr? • Vil kræve investeringer og en forretningsmodel der giver overskud, dersom det ikke skal udhule eksisterende indsatser